

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/20/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5117233910
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5117233910.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členiek senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a Mgr. Anny Mihálikovej, v právnej veci plnoletého dieťaťa (navrhovateľka): K. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., ul. B. S. C. č. XXX/X, zastúpená splnomocneným zástupcom ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., so sídlom Žilina, Závodská cesta č. 3911/24, IČO: 36 864 455, proti osobe povinnej platením výživného (otec): T. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., ul. V. A. č. XX, zastúpený splnomocneným zástupcom Advokátska kancelária M Kojtalová, s.r.o., so sídlom Žilina, ul. Antona Bernoláka č. 51, IČO: 47 258 608, o zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní plnoletého dieťaťa (navrhovateľka) proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 17Pc/36/2017-115 zo dňa 29. októbra 2018, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** okresnému súdu na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 17Pc/36/2017-115 zo dňa 29.10.2018 odporcu (ďalej len „otec“) zaviazal prispievať na výživu navrhovateľky výživným vo výške 220 eur mesačne s účinnosťou od 15.12.2017 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky (výrok I.). Nedoplatok na výživnom za obdobie od 15.12.2017 do 31.10.2018 vo výške 319 eur súd povolil odporcovi splácať, a to v mesačných splátkach po 30 eur k rukám navrhovateľky spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozhodnutia až do úplného zaplatenia pod následkom straty výhody splátok (výrok II.). Vo zvyšnej časti súd návrh navrhovateľky zamietol (výrok III.). Týmto sa zmenil rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 12C/166/2001 zo dňa 25.06.2003 v časti výživného navrhovateľky (výrok IV.). Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (výrok V.). Rozhodnutie odôvodnil tým, že plnoleté dieťa (ďalej len „navrhovateľka“) sa návrhom doručeným súdu dňa 14.12.2017 domáhala voči osobe povinnej platením výživného (ďalej len „otec“) zvýšenia výživného určeného rozhodnutím Okresného súdu Žilina sp. zn. 12C/166/01 zo dňa 25.06.2003 zo sumy 100 eur mesačne na sumu 400 eur mesačne, počnúc odo dňa podania tohto návrhu na tom skutkovom základe, že od posledného určenia výšky vyživovacej povinnosti ubehlo 16 rokov. Odporca je jej otcom, v súčasnosti je študentkou 2. ročníka Lekárskej fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, čím sa jej podstatne zmenili a narástli náklady spojené hlavne s jej štúdiom. Otec jej okrem posledne určenej výšky výživného prispieva nepravidelne sumou 30 eur posledné štyri roky. Celú starostlivosť zabezpečuje jej matka, ktorá je zamestnaná ako všeobecná lekárka a jej mesačný príjem je 625 eur. Otec navrhoval zvýšiť výživné na navrhovateľku v sume 200 eur mesačne od januára 2018.

V konaní bolo podľa súdu nesporné, že navrhovateľka je študentkou vysokej školy Univerzity Palackého v Olomouci, lekárskej fakulty a v akademickom roku 2018/2019 3. ročníka prezenčného štúdia. Z obsahu rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 12C/166/01 zo dňa 25.06.2003 zistil, že v konaní o rozvod manželstva a úpravu pomerov rodičov k maloletým deťom, odporca bol zaviazaný prispievať na výživu v tom čase maloletej K. sumou 3.000 Sk mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.09.2003. Z potvrdení o čistom príjme zistil, že za obdobie september až november 2017 predstavuje sumu 65.403 Kč, v období september 2017, október 2017

sumu 70.714 Kč, v mesiaci november 2017 sumu 82.222 Kč. Príjem matky navrhovateľky Z. S. za obdobie január až december predstavoval spolu 8.318,18 eur, t. j. mesačný čistý príjem 693,18 eur. Otec prispieva výživným aj na dcéru V. S., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je študentkou vysokej školy v Brne sumou 200 eur mesačne. Okrem toho má vyživovaciu povinnosť k maloletej Z. S..

Pri rozhodnutí súd vychádzal z ust. § 62 ods. 1, 2, § 78 ods. 1, 3 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine, ďalej len „Zákona o rodine“. Vykonané dokazovanie podľa neho preukázalo, že od obdobia pôvodnej úpravy výživného v sume 30 eur mesačne nastala taká zmena pomerov, ktorá zdôvodňuje aj zmenu výšky výživného. Táto zmena u osoby oprávnenej na výživné (dospelé dcéry) sa prejavila vo zvýšených nákladoch súvisiacich s jej štúdiom na vysokej škole a mimo miesta trvalého bydliska. Kým v dobe pôvodnej úpravy bola žiačkou základnej školy, v dobe podania žaloby, ale i v dobe rozhodovania súdu sa dennou formou pripravuje na svoje budúce povolanie vysokoškolským denným štúdiom. Navrhovateľka je študentkou 3. ročníka vysokej školy. Nie je teda schopná samostatne sa živiť bez toho, aby neohrozila prípravu na zamestnanie. Podľa ustálenej judikatúry, pokiaľ sa dieťa pripravuje na budúce povolanie štúdiom, ktoré znemožňuje výkon pravidelnej pracovnej činnosti bez ohľadu na možnosť vykonávať prácu, nie je pre potreby určenia vyživovacej povinnosti sa schopné samo živiť a vyživovacia povinnosť rodičov voči nemu zostáva zachovaná. V súvislosti s ubytovaním navrhovateľky na priváte, nákupom rôznych skrípt a školských potrieb sú bezpochyby spojené vyššie výdavky než v dobe pôvodnej úpravy. Súd predpokladal, že vysoké náklady dospelé študujúcej dcéry si obaja rodičia uvedomujú, keďže v priamej starostlivosti, resp. s ňou v domácnosti býva druhá dospelá dcéra V., ktorá je taktiež študentkou 1. ročníka vysokej školy v Brne a obom rodičom sú veľmi dobré známe výdaje, resp. rozsah výdajov, ktoré s vysokoškolským štúdiom dospelé dcéry súvisia. Súd mal preukázané, že nevyhnutné mesačné výdavky navrhovateľky sa od posledného určenia zvýšili, a teda spĺňa predpoklady stanovené ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine. U navrhovateľky preukázateľne vzrástli náklady na jej odôvodnené potreby spojené so štúdiom a predstavujú mesačne 370 eur, pričom náklady, ktoré hradí matka za bývanie, v ktorom žijú tri osoby, tieto výdavky predstavujú mesačne 264 eur. Potom ako zistil, aké sú osobné, majetkové a zárobné pomery rodičov v posudzovanom období pri určení vyživovacej povinnosti vychádzal zo zistenia, že obaja rodičia sú zamestnaní, majú pravidelný zdroj príjmu, obaja majú vyživovaciu povinnosť nielen voči navrhovateľke, ale i voči druhej dcére V., ktorá je študentkou vysokej školy v 1. ročníku a ktorej tiež otec prispieva na výživu sumou 200 eur. Za potrebné považoval uviesť, že otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť z iného vzťahu, a to voči maloletej dcére Z.. Bolo tiež nesporné, že otec sa podieľa na potrebách navrhovateľky aj inou formou, keďže sa spoločne navštevujú, komunikujú a spoločne trávajú dovolenky. Súd zohľadnil aj tú skutočnosť, že výdavky oboch rodičov spojené so zabezpečením bývania, stravy (t. j. osôb, voči ktorým majú zákonnú vyživovaciu povinnosť) sú porovnateľné, pričom časť odôvodnených potrieb môžu hradiť aj z rodinného prídavku. Podľa názoru súdu relevantné pomery (rodinná situácia, príjmové pomery, ale i existujúca vyživovacia povinnosť otca) umožňujú, aby otec sa podieľal na zvýšených nákladoch navrhovateľky a nemožno pochybovať o tom, že na požiadanie navrhovateľky tento už od januára 2018 participoval na uhrádzaní zvýšených odôvodnených potrieb svojho dieťaťa vo výške 200 eur. Pri zvýšení výživného posudzoval možnosti a schopnosti povinného otca, ktorý sa vyživovacej povinnosti nebránil a vzhľadom na oprávnené potreby navrhovateľky zvýšil výživné zo sumy 30 eur na sumu 220 mesačne od 15.12.2017 do budúca a túto sumu považuje za primeranú odôvodneným mesačným potrebám navrhovateľky vzhľadom na jej vek a štúdiom na vysokej škole mimo miesta trvalého bydliska. Zvýšenie nad rozsah doposiaľ hradeného výživného o 20 eur podľa názoru súdu neznamená ani hrozbu ani podstatný zásah do materiálnej sféry života otca. Na druhej strane, ak matka na výživu navrhovateľky prispeje tiež sumou 220 eur mesačne, súhrn finančnej podpory oboch rodičov postačuje na zabezpečenie primeraných odôvodnených potrieb navrhovateľky, keďže je správne a spravodlivé, aby na zvýšených nákladoch svojich detí sa podieľali obidvaja rodičia. Vo zvyšku súd návrh navrhovateľky zamietol. Zároveň stanovil nedoplatok na výživnom za obdobie od 15.12.2017 do 31.10.2018 vo výške 319 eur, keď v konaní bolo zistené z vyjadrení otca, že na výživu navrhovateľky do konca októbra 2018 prispieval sumou 200 eur mesačne a poslednú úhradu výživného vykonal 28.10.2018. Nedoplatok výživného v posudzovanom období od 15.12.2017 (t. j. odo dňa podania návrhu) do 31.10.2018 (t. j. do konca mesiaca, v ktorom bol rozsudok vyhlásený) za 10 mesiacov a 17 dní (10 x 220 eur + 119 eur) predstavuje sumu 2.319 eur a po odpočítaní prijatých úhrad výživného do 31.10.2018 v sume 2.000 eur (200 eur x 10), teda rozdiel predstavuje nedoplatok na výživnom v sume 319 eur, na ktorú sumu súd zaviazal otca zaplatiť navrhovateľke. Prihliadal na výšku nedoplatku a zaviazal nedoplatok na výživnom splácať v mesačných splátkach po 30 eur spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozhodnutia pod stratou výhody splátok s tým, že ak tieto nebudú dodržané, môže navrhovateľka žiadať zaplatenie celého nedoplatku výživného, ktoré právo však môže použiť len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Z dôvodu

zmeny výšky výživného konštatoval aj zmenu rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 12C/166/2001 zo dňa 25.06.2003 v časti výživného navrhovateľky. Výrok o trovách konania súd oprel o ust. § 52 zákon č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „C. m. p.“, v zmysle ktorého zákonného ustanovenia, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. V danom prípade vzhľadom na osobitosť konania (vo veci vyživovacej povinnosti rodič a dieťa) súd rozhodol o trovách konania tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie navrhovateľka prostredníctvom splnomocneného zástupcu, ktorá navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie alebo zmeniť tak, že zaviazá otca prispievať na jej výživu sumou vo výške 400 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k jej rukám s účinnosťou od 14.12.2017. Napadnutý rozsudok považovala v celom rozsahu za arbitrárny, nesprávny, nakoľko súd nedostatočne zistil skutkový stav veci, nevysporiadal sa ňou predloženými dôkazmi a tvrdeniami a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Zároveň rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa navrhovateľky sa s poukazom na ust. § 62 ods. 2, 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine mali skúmať celkové faktické príjmy a výdavky povinného tak ako ich súd skúmal u jej matky za celý kalendárny rok 2017, pričom pri stanovení priemerného príjmu otca súd determinoval svoje zistenia len z jeho výplatných listov za obdobie 3 mesiacov, t. j. od septembra 2017 do novembra 2017, počas ktorých mal tento pravdepodobne najnižšiu mzdu. Pre objektívne posúdenie príjmov oboch rodičov je nutné zjednotiť východiskové údaje príjmov u jej matky a otca a teda žiadať otca o predloženie ročného zúčtovania preddavkov na daň z príjmov fyzickej osoby zo závislej činnosti za zdaňovacie obdobie 2017. Navrhovateľka vytykala súdu, že v odôvodnení rozsudku len stručne uviedol vyjadrenia otca ohľadom ich mesačných príjmov, resp. výdavkov ako aj údaje ohľadom výšky mesačných výdavkov jej matky a dostatočne sa nevysporiadal s jej odôvodnenými potrebami a majetkovými pomermi jej matky a otca. Mala tiež za to, že v konaní preukázala celkové výdavky v sume 644 eur (204 eur hradí jej matka za ňu v mieste trvalého bydliska a 440 eur predstavuje výdavky spojené so štúdiom. Poukazovala to, že jej matka nepracuje v pracovnom pomere a na preukázanie jej príjmu bol predložený súdu mzdový list za rok 2017, z ktorého vyplýva priemerná mesačná mzda 693,18 eur. Čo sa týka platu jej matky, lekár v ambulancii s uvedenou špecializáciou nemá zákonom stanovenú mzdu vo výške 2,3 násobku priemernej mzdy aj s uvedenou kvalifikáciou a nemá plat porovnateľný s lekárom v nemocnici. Argumenty otca k jej platu sú preto len účelové a irelevantné. Podľa navrhovateľky súd pri určovaní výšky výživného pre ňu nezobral na zreteľ skutočnosť, že mesačné príjmy matky sú nižšie ako príjmy otca a naopak jej výdavky sú vyššie ako výdavky otca. Pri svojom rozhodovaní nepodrobil dostatočnému kritickému rozboru otcom deklarované mesačné výdavky, a to najmä výšku vyživovacej povinnosti voči ďalšej maloletej dcére Z. z iného vzťahu. Rovnako správne nevyhodnotil skutočnosť, že otec sa v skutočnosti iným spôsobom nepodieľa na jej potrebách. Považovala za nepravdivé tvrdenie otca, že sa s ňou pravidelne spoločne stretávajú a trávia spolu dovolenky. Argumentáciu súdu uvedenú v bode 16. rozsudku považovala navrhovateľka za arbitrárnu. Súd pri svojom rozhodovaní o výške výživného neporovnal možnosti, schopnosti a majetkové pomery u oboch rodičov, neprihliadol k jej odôvodneným potrebám. V konaní bolo preukázané, že celkové priemerné výdavky navrhovateľky mesačne predstavujú sumu 644 eur, pričom z toho na jej výživu otec má podľa rozhodnutia súdu prispievať sumou len 220 eur mesačne. Z uvedeného potom vyplýva, že otec s priemerným mesačným príjmom cca vo výške 2.600 eur sa má podieľať na jej výžive sumou, ktorá predstavuje 34,16 % jej celkových účelných a preukázaných výdavkov. Navrhovateľka uviedla, že je odkázaná na vyživovacie povinnosti rodičov voči nej, pričom v súčasnosti, nakoľko sa pripravuje na povolanie a je študentkou 3. ročníka vysokej školy, nie je schopná sama sa živiť. Dala tak do pozornosti, že jej matka je nútená uhrádzať za ňu 65,84 % jej výdavkov, čo je v zjavnom nepomere s povinnosťou otca a výškou jeho príjmov. Ak súd poukázal, že časť odôvodnených potrieb sa môže hradiť aj z rodinného prídavku, tak dala do pozornosti, že tento je v súčasnosti cca 23 eur mesačne, čo nestačí ani na jej hygienické potreby.

3. Otec prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok okresného súdu v celom rozsahu potvrdiť.

Uviedol, že samotné podanie návrhu zo strany navrhovateľky bolo pre neho nepríjemným prekvapením, nakoľko dovtedy si tieto požiadavky riešili vždy v rámci spoločnej komunikácie, o čom svedčí aj vysoko nadštandardný vzťah, ktorý on má nielen s navrhovateľkou a jej sestrou, ale aj obe dcéry s jeho treťou dcérou pochádzajúcou z druhého manželstva. Tvrdenie navrhovateľky, že on účelovo predložil na pojednávanie potvrdenie o mzde iba za tri po sebe idúce mesiace a to 9/2017 až 11/2017 a že tento fakt nevypovedá o jeho celkovom ročnom príjme, považoval za nepravdivé. Mal za to, že predložil

na pojednávaní dňa 29.10.2018 potvrdenie o mzde za celé obdobie r. 2018 (1/2018 - 9/2018). Jeho mzda sa v jednotlivých mesiacoch líši iba v položke pohotovostných služieb, a to v rozmedzí jednej až dvoch služieb. Za potrebné považoval zdôrazniť, že dochádza do zamestnania, ktoré je od jeho trvalého bydliska vzdialené 62 km (mesto C.) čo okrem značnej časovej záťaže predstavuje aj nemalú finančnú náročnosť nakoľko musí do zamestnania dochádzať denne. Jeho možnosť vykonávať pohotovostné služby, ktoré prakticky tvoria jediný rozdiel v jeho mesačnom príjme, je značne obmedzená kvôli zvereniu maloletej Z. do jeho starostlivosti a to po dobu prvých 21 dní v každom mesiaci. Je preto pochopiteľné, že vykonávanie pohotovostných služieb z jeho strany je možné len 1 až 2x do mesiaca a aj to závisí od počtu dní daného mesiaca. Skutočnosti ohľadom argumentovania navrhovateľky výškou mesačného príjmu svojej matky a nákladmi, ktorými sa matka podieľa na jej oprávnených nákladoch považoval otec za pravdivé iba čiastočne. Uviedol, že matka navrhovateľky pracuje ako všeobecný lekár (SZČO), je konateľkou spoločnosti E-MEDICAL, s.r.o., v rámci ktorej prevádzkuje ambulanciu všeobecného lekára v obci M. a teda je jedinou majiteľkou spoločnosti a z toho jednoznačne vyplýva, že je aj jediným a konečným užívateľom výhod a prospechov plynúcich z činnosti tejto spoločnosti. Tieto skutočnosti sú zrejmé z podkladov dostupných vo verejných registroch. Otec preto dal do pozornosti a pripojil ako dôkaz Ročnú účtovnú závierku predmetnej spoločnosti za rok 2017, kde je evidentne zrejmé, že z deklarovaného nárastu obrátov, hodnoty majetku a hospodárskeho výsledku za dané obdobie a ich porovnanie s hodnotami rok pred tým, je celkový skutočný príjem matky navrhovateľky niekoľnásobne vyšší, ako deklarovala v predloženej mzdovom liste. Pokiaľ ide o náklady na byt (263,91 eur na tri osoby), tak otec poukazoval na to, že v byte býva aj partner matky navrhovateľky, teda celkovo osoby štyri. Náklady, ktoré navrhovateľka deklaruje, sú väčšinou náklady, ktoré sa platia preddavkovo a následne po skončení zúčtovacieho obdobia dochádza k ich zrealizovaniu na základe vyúčtovania dodanej služby. Keďže navrhovateľka je väčšinu času, podľa jej vlastného tvrdenia, v škole, je teda jej podiel na týchto minulých položkách určite oveľa menší ako deklarovala v rozpise. Deklarované služby mobilnej siete je položka, ktorá je v protiklade s už započítaním internetu v nájme bytu s tým, že on paralelne navrhovateľke zabezpečil aplikáciu v rámci mobilného pripojenia a túto si taktiež nevyčíslil a ani nepožadoval jej preplatenie. Ostatné výdaje v rámci tejto kapitoly (stavebné sporenie, úrazové poistenie) sú príspevkom matky navrhovateľky a zodpovedajú výdajom, ktoré na svojej strane on platí navrhovateľke, a to vo forme sporiaceho poistenia na dožitie. Z tohto jasne vyplýva, že tieto náklady sú realizované zo strany rodičov, v rovnakej výške a u každého po vlastnej línii. Ďalej otec poukázal na to, že v pôvodne podanej žalobe bol prezentovaný nárok navrhovateľky (č. l. 16 spisu), kde uvádza svoje nutné náklady vo výške za september 6.119,39 Kč, za október 8.261,68 Kč a november 8.083,39 Kč. Následne bol predložený súdu nový dôkaz „Predloženie dôkazov“ zo dňa 26.10.2018, kde sú už uvedené iné, samozrejme, vyššie sumy a spolu s nimi pokladničné doklady. Pri súčte reálne a skutočne oprávnené vynaložené náklady navrhovateľky možno dospieť k sume 380 až 400 eur mesačne, samozrejme v závislosti od mesiaca, počtu voľných a študijných dní a iných na to vplývajúcich skutočností. Podľa otca v konaní pred súdom prvej inštancie bolo nesporne preukázané, že on sa podieľa na potrebách navrhovateľky aj inou formou - spoločné trávenie dovolení, návšteva koncertov, spoločná príprava na štúdium. Nemožno preto prisvedčiť účelovému tvrdeniu prezentovanému v odvolaní, že by sama navrhovateľka namietala v prvoinštančnom konaní, že by jej on nikdy neprispel na záujmové aktivity a neplnil si vyživovaciu povinnosť v naturálnej forme.

4. Navrhovateľka prostredníctvom splnomocneného zástupcu v replike (reakcii na vyjadrenie otca) považovala označenie vzájomného vzťahu medzi ňou a otcom, ktorý on považuje za „vysoko nadštandardný“ za zavádzajúce a nepravdivé. Uviedla, že sa s ním stretáva len zriedka, približne 1 až 2x za dva mesiace a taktiež zriedka spolu telefonujú. Prejavom toho je, že po približne roku rokovania jej dobrovoľne zvýšil výživné o 30 eur, hoci by si mal uvedomovať, že výsledná suma 130 eur nepostačuje na náklady spojené s jej štúdiom a napokon musela pristúpiť k podaniu návrhu na zvýšenie výživného súdnou cestou. Čo sa týka potvrdenia o príjme otca za ďalšie obdobie, toto podľa jej vedomostí predložené nebolo. Súd takýmto spôsobom nedostatočne zistil skutkový stav, keď vychádzal z príjmu otca len za uvedené tri mesiace roku 2017. Podľa navrhovateľky vo vzťahu k príjmom matky otec účelovo dáva do pozornosti práve ročnú závierku zostavenú k 31.12.2017. Je potrebné vziať do úvahy zisk spoločnosti i za predchádzajúce obdobia (rok 2009 - suma 8.965 eur, rok 2010 - suma 281 eur, rok 2011 - suma -208 eur, rok 2012 - suma 962 eur, rok 2013 - suma 745 eur, rok 2014 - suma 2.837 eur, rok 2015 - suma 1.716 eur, rok 2016 - suma 7.962 eur, rok 2017 - suma -1.553 eur). Z uvedeného je zrejmé, že výsledná suma sa za jednotlivé obdobia podstatne líši, pričom jej finálna výška sa ešte mení a odvíja i od ďalších okolností, ako je napr. vyplatenie dividend a následný odvod do zdravotnej poisťovne. K nákladom na byt v mieste bydliska uviedla, že partner jej matky má vlastný dom a v byte

matky prebýva len občas, cez víkend. Okrem toho sa jej matka počas pracovného týždňa, keď sú dcéry v škole sa často zdržiava v dome svojho priateľa. Počet osôb trvalo žijúcich v byte predstavuje 3 osoby, matka je povinná platiť uvedené náklady bez ohľadu na to, či sa ona (navrhovateľka) v byte zdržiava jeden alebo dva dni v týždni. Ďalej navrhovateľka uviedla, že súčasťou nákladov na byt je mesačná položka na internet a pevnú linku (31,90 eur) a položka označená ako služby mobilnej siete - mesačný paušál mobilnej siete 29 eur, ktorý platí výhradne jej matka. Čo sa týka rozdielnosti výšky jej výdavkov uvedených v návrhu a následne nákladov predložených súdu dňa 26.10.2018, v prvom prípade išlo o výdavky za obdobie roku 2017, pričom v druhom prípade o výdavky za odlišné obdobie, a to konkrétne rok 2018. Na záver navrhovateľka opätovne poukázala na to, že samotná vyživovacia povinnosť by mala rovnomerne zaťažovať oboch rodičov.

5. Otec prostredníctvom splnomocneného zástupcu v duplike (reakcii na repliku) v prvom rade uviedol, že vyjadrenia navrhovateľky ohľadom mimosúdnych rokovaní sa nezakladajú na pravde. Uviedol, že na požiadavku matky, ešte v roku 2013, o zvýšenie výživného reagoval tak, že nad rámec vyživovacej povinnosti jemu stanovenej, založil bežný účet na meno navrhovateľky a na tento následne od septembra 2013 až do konca roka 2017 zasielal každý mesiac sumu 30 eur. Okrem toho významne prispieval aj nákupmi oblečenia, obuvi, školských pomôcok a dovolenkami tak, aby sa dieťa plnohodnotne podieľalo na životnej úrovni oboch rodičov. Tieto skutočnosti boli preukázané a sú obsiahnuté aj s podrobným vyčíslením v jeho vyjadrení zo dňa 19.01.2017. V tejto súvislosti tiež uviedol, že aj v priebehu konania pred súdom, konkrétne na jeseň roku 2018 bola navrhovateľka spolu s ním na zahraničnom viacdennom kultúrnom podujatí. Mal za to, že v prípade nefungujúcich vzájomných vzťahov tak ako sú predkladané v podanom vyjadrení by sa asi takéto niečo ťažko realizovalo. Otec tiež uviedol, že vzťah navrhovateľky a jeho bol v spomínanom období, a to až do konca roka 2017 vysoko nadštandardný. Počas tohto obdobia sa často opakovane stretávali, v prípade jej neprítomnosti telefonovali, absolvovali spoločné dovolenky, spoločne navštevovali kultúrne podujatia. Tieto stretnutia aj iná forma vzájomnej komunikácie prebiehali z väčšej časti na jeho podnet. Stav sa narušil až 14.12.2017, keď bol podaný návrh zo strany navrhovateľky, o ktorom sa dozvedel až z doručeného podania, a to aj napriek tomu, že osobne medzitým s ňou niekoľkokrát komunikoval. Čo sa týka tvrdení, že matka navrhovateľky sa v byte zdržiava iba minimálne a taktiež i jej súčasný partner, je zrejme, že pokiaľ v tomto byte takmer nikto nebýva, vzhľadom na to, že obe sestry študujú v zahraničí a matka je na inom mieste pobytu, náklady sa samozrejme o túto časť znižujú. Podstatná väčšina nákladov spojená s platením bytu tak ako boli zo strany navrhovateľky predložené je platená zálohovo a následne vyúčtovaná podľa reálnej spotreby. V značnom rozpore so žalobným návrhom a následne s preukazovanými skutočnosťami je fakt, že navrhovateľka v pôvodnom návrhu požaduje stanoviť výšku výživného na sumu 400 eur, čo s uplatnením pravidiel, že obaja rodičia sa podieľajú na vyživovacej povinnosti navrhovateľky rovnako, predstavuje jej reálny príjem vo výške 800 eur. Táto výška určenej vyživovacej povinnosti je v značnom nepomere k príjmu na strane matky uvedeného formou mzdového listu v prílohe návrhu. Ďalej otec poukázal na to, že má vyživovaciu povinnosť okrem navrhovateľky aj k ďalším dvom svojim deťom, celkove teda plní tri vyživovacie povinnosti, ktoré doteraz vždy plnil riadne, včas a nad predpísaný rámec. V súvislosti s tým, že bol v stálom styku s navrhovateľkou do konca roka 2017, poznajúc približnej jej potreby, náklady spojené so štúdiom a reálne život a záujmy, sám a dobrovoľne začal prispievať na jej výživu sumou 200 eur, ktorú posielal na jej výživu od začiatku roka 2018. Táto suma podľa jeho názoru spoločne s výživnom poskytovaným zo strany matky plne pokrýva potreby navrhovateľky. V dokazovaní predložené výdaje navrhovateľky, a to podotkol nielen na základe údajov z roku 2017 ako tvrdí vo svojom vyjadrení, ale aj za nasledujúce obdobie, plne potvrdzujú jeho názor, že výška výživného je správna a je v nej ešte aj priestor na istú rezervu. Tvrdenia navrhovateľky, ktoré majú účelovo vykresliť jej matku ako trápiaču sa podnikateľku, dotujúcu v podstate vlastnú činnosť, sú podľa jeho názoru účelovo interpretované a v spojitosti so zákonnou úpravou vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom aj sčasti irelevantné. Z jeho strany bola použitá ročná účtovná závierka za rok 2017 hlavne z toho dôvodu, že v čase konania sporu na súde prvej inštancie ešte nebola dostupná a zatiaľ ani nie je ročná účtovná závierka za rok 2018 a taktiež preto, že spor bol vyvolaný a má upraviť výšku výživného k dátumu podania návrhu navrhovateľky, teda k obdobiu, za ktoré predložil danú ročnú účtovnú závierku. Zisk alebo strata danej spoločnosti z minulých období je síce fakt, ale je názoru, že v spojitosti s časovým hľadiskom prebiehajúceho sporu a žalovaným nárokom úplne irelevantný. Vyplácanie dividend, ktoré navrhovateľka spomína, môže podľa dostupných informácií prebiehať iba vo vzťahu k jej matke a teda je opätovne jej ďalším príjmom, ktorý by mal byť v tomto prípade započítaný na jej stranu, nie v jej neprospech ako deklaruje navrhovateľka. Na záver otec uviedol, že obaja rodičia navrhovateľky sú lekármi s rovnakou úrovňou vzdelania a špecializácie. Ich schopnosti a možnosti príspevku na výživu svojich detí považuje taktiež za rovnaké. V zmysle ustanovení

zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve, má všeobecný lekár v zdravotníckom zariadení garantovaný príjem na minimálnej úrovni 2,3 násobku priemernej mzdy. Aj v súvislosti s touto skutočnosťou sa javí výška prezentovanej mesačnej mzdy matky navrhovateľky iba ako účelová argumentácia.

6. Krajský súd ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 C. m. p., § 34 C. s. p.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 362 C. s. p., § 7 C. m. p., § 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 C. s. p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 C. s. p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/, h/ C. s. p. v spojení s § 62 ods. 1 C. m. p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 C. m. p.) a dôvodmi odvolania (§ 66 C. m. p.), s prihliadnutím na vady konania, iba ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 67 C. m. p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) a rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (§ 389 ods. 1 písm. c/, § 391 ods. 1 C. s. p.) z nasledovných dôvodov:

7. Predmetom konania na súde prvej inštancie bolo rozhodovanie o návrhu navrhovateľky na zvýšenie výživného voči otcovi, ktorému okresný súd vyhovel čiastočne a to pokiaľ ide o sumu 220 eur mesačne s účinnosťou od 15.12.2017 a vo zvyšnej časti návrh navrhovateľky zamietol. Predmetom odvolacieho konania s poukazom na dôvody navrhovateľky uvedené v odvolaní bolo posúdiť, či súd dostatočne zistil skutočný stav veci, vysporiadal sa s predloženými tvrdeniami a dôkazmi a na základe vykonaných dôkazov či dospel k správnym skutkovým zisteniam. Zároveň či rozhodnutie súdu vychádza zo správneho právneho posúdenia veci.

8. Rozhodnutie o výživnom nie je rozhodnutím nemenným. Priznané výživné možno v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmeniť v prípade, ak sa menia pomery. Citované zákonné ustanovenie vychádza z predpokladu, že výživné sa vždy určuje podľa stavu, ktorý existuje v čase, keď súd rozhoduje o výživnom. Plynutím času však môže nastať zmena pomerov ako na strane maloletých detí, tak aj na strane rodičov.

9. Pri rozhodovaní o zmene výživného je nevyhnutné previesť porovnanie okolností dôležitých pre určovanie výživného tak v dobe skoršieho, ako i nového rozhodovania a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Je pritom potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného, alebo objektívne, napríklad vývojom životných nákladov. K zmene potrieb oprávneného môže dôjsť najmä v súvislosti s pribúdajúcim vekom (fyzickým vyspíevaním, počínajúc školskou dochádzkou, ďalšími formami prípravy na budúce povolanie). Môže nastať aj zmena v možnostiach povinného plniť vyživovaciu povinnosť v dovtedajšom rozsahu, napríklad v dôsledku vzrastu, alebo aj poklesu jeho príjmu, poprípade v dôsledku zúženia alebo rozšírenia okruhu osôb, ku ktorým má rodič vyživovaciu povinnosť. Musí ísť o zmenu závažnejšieho charakteru, nielen o zmenu prechodnú a zmena sa musí týkať naviac skutočností, na ktorých je založené predchádzajúce rozhodnutie o rozsahu vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu. Inak pre rozhodnutie o výživnom v dôsledku niektorej zmeny platia tie zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného.

10. V zmysle platnej právnej úpravy je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom obmedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. V prípade, ak sa dieťa rozhodne pokračovať v ďalšom vzdelávaní, hoci už ukončilo prípravu na konkrétne povolanie, povinnosť rodičov vyživovať dieťa nezaniká.

11. Vodiacom zásadou na určenie výšky výživného na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov a na strane oprávneného (dieťaťa) zásada, že deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, čo znamená, že ich životná úroveň má byť približne rovnaká ako je životná úroveň toho ktorého rodiča. Rozsah nákladov na úhradu týchto životných potrieb dieťaťa je rôzny a to vzhľadom na jeho vek, spôsob prípravy na jeho budúce povolanie, zdravotný stav, ale aj jeho schopnosti. Základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov platiť výživné je zistenie ich skutočných príjmov, ako aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento príjem zodpovedá telesným i duševným schopnostiam

rodiča, jeho skúsenostiam, plneniu jeho pracovných povinností, ako aj miestnym možnostiam jeho uplatnenia.

12. Oboznámia sa s obsahom spisu odvolací súd v prvom rade poukazuje na nesprávnosť konštatovania v odôvodnení rozhodnutia, že pôvodná úprava výživného predstavovala 30 eur mesačne. Podľa rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 12C/166/2001 z 25.06.2003, právoplatného dňa 10.09.2003 (č.l. 67 spisu) bol totiž otec v konaní o rozvod manželstva zviazaný prispievať na navrhovateľku sumou 3.000,- Sk mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku, čo je po zavedení meny euro (výmenný kurz slovenskej koruny na euro predstavuje 30.126 eur) suma 99,582. V súvislosti s týmto rozhodnutím nie sú z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu zrejme ani zárobné a majetkové pomery rodičov navrhovateľky v uvedenom čase.

13. V súvislosti so zistením súdom, že navrhovateľka sa v dobe podania návrhu ako i v dobe rozhodnutia súdu dennou formou pripravuje na svoje budúce povolanie vysokoškolským denným štúdiom, je správny záver súdu, že táto nie je schopná samostatne sa živiť a vyživovacia povinnosť rodičov voči nej zostáva zachovaná.

14. Za podstatnú a odôvodnenú v odvolaní považoval námietku navrhovateľky v odvolaní, že súd mal skúmať celkové faktické príjmy a výdavky povinného - otca za celý kalendárny rok 2017 a teda nevychádzať len z jeho príjmu od 9/2017 - 11/2017. Okrem toho vzhľadom na to, že vo veci rozhodol až dňa 29.10.2018 vychádzať z príjmu až do vydania rozhodnutia. Od zistení (9/ - 11/2017) do rozhodnutia súdu (10/2018) uplynula pomerne dlhá doba, kvôli ktorej nebolo možné považovať dokazovanie za úplné a zistené tak rozhodné skutočnosti ohľadom príjmu otca. Pokiaľ otec vo vyjadrení k odvolaniu poukazoval na to, že na pojednávaní dňa 29.10.2018 predložil potvrdenie o mzde za celé obdobie r. 2018 (1/ - 9/2018) tak uvedené z obsahu zápisnice o pojednávaní ani zo spisu nevyplýva. Pri konštatovaní súdom, že príjem matky predstavuje 693,18 eur nebolo podľa odvolacieho súdu možné okresným súdom uzavrieť, že ak matka na výživu navrhovateľky prispeje tiež sumou 220 eur mesačne, súhrn finančnej podpory oboch rodičov postačuje na zabezpečenie primeraných odôvodnených potrieb navrhovateľky, keďže je správne a spravodlivé, aby na zvýšených nákladoch svojich detí sa podieľali obidvaja rodičia. Dôvodom by bolo jednak výška ako i vyživovacia povinnosť k ďalšej dcére V. S., plnoletej a tiež navštevujúcej vysokú školu. Na druhej strane však treba uviesť aj to, že čo sa týka príjmu matky navrhovateľky nemožno vychádzať len z jej z mzdového listu. Bolo potrebné vyhodnotiť aj skutočnosť, že ako všeobecný lekár (SZČO) je konateľkou spoločnosti E-MEDICAL, s.r.o. V tomto smere bolo okrem mzdy potrebné aj zisťovanie, či sú jej vyplácané podiely zo zisku, odmena z vykonávania funkcie konateľa a pod. Rovnako tak aj majetkové pomery (napr. majetok ambulancie a pod.). Navrhovateľka v odvolaní namietala vyhodnotenie skutočností, že otec sa iným spôsobom podieľa na jej potrebách lebo je nepravdivé, že sa pravidelne spoločne stretávajú a strávia spolu dovolenky. Súd považoval za nesporné, že otec sa podieľa na potrebách navrhovateľky aj inou formou, keďže sa spoločne navštevujú komunikujú a spoločne trávajú dovolenky. Podľa odvolacieho súdu z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejme z čoho súdu pri závere o nespornosti vychádzal nakoľko vyjadrenia navrhovateľky, ktoré sú súčasťou spisu nepotvrdzujú spoločné trávenie dovoleniek a na pojednávaní dňa 29.10.2018 navrhovateľka nebola osobne prítomná, aby sa k uvedenému tvrdeniu vyjadrila.

15. Vzhľadom na uvedené nemožno v prejednávanej veci vyvodiť, že súd prvej inštancie posudzoval vec dôsledne, a že by tomu dostatočne prispôbil i postup pri dokazovaní. Vzhľadom na uvedené náprava pochybení zo strany odvolacieho súdu by mala za následok nahrádzanie činnosti súdu prvej inštancie. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

16. V ďalšom konaní bude povinnosťou súdu prvej inštancie v intenciách vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu doplniť dokazovanie. V zmysle vyhľadávacej zásady, vzťahujúcej sa na nesporné konania, bude potrebné zistiť pravidelné a nepravidelné príjmy a výdavky otca a matky navrhovateľky od r. 2017 doposiaľ. Taktiež aj ich majetkové pomery. Dokazovanie je nevyhnutné vyhodnotiť v súlade s ust. § 191 C. s. p. aj sústredením sa na sporné otázky. Po vyhodnotení všetkých preukázaných okolností daného prípadu vykonať porovnanie okolností v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom s okolnosťami zistenými v súčasnej dobe a na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení právne posúdiť. V tomto smere je potom potrebné rozhodnutie náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2 C. s. p. odôvodniť.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie a aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 2 C. s. p.).

17. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C. m. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa

toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).